

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

2005 m. gegužės 20 d. Nr. 1060-2-36
Vilnius

SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. IX-1844 (2004 m. rugpjūčio 23 d. įstatymo Nr. IX-2427 redakcija) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau tekste – Ministerija) 2004 metams patvirtino 1 130 919 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, iš jų 1 121 538 tūkst. Lt išlaidoms ir 9 381 tūkst. Lt sandorių su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu bei finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidoms.

Ministerija 2004 metais vykdė 16 programų. Jų įgyvendinimui pagal suvestinės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitos duomenis, patvirtinti 1 267 030,4 tūkst. Lt asignavimai, gauta 786 372,6 tūkst. Lt asignavimų, padaryta 786 372,6 tūkst. Lt kasinių išlaidų ir 786 286,6 tūkst. Lt faktinių išlaidų. Patvirtintų ir panaudotų asignavimų skirtumas – 480 657,8 tūkst. Lt.

Ministerija dalį 2004 metų Kaimo rėmimo programos išlaidų suplanavo neteisingai priskirdama jas Subsidijoms iš biudžeto lėšų gamybai ir Kitoms išlaidoms einamiesiems tikslams.

Suvestinės atskaitomybės Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (forma Nr. 1) finansinio turto vertė parodyta 740,2 tūkst. Lt mažesnė už faktiškai 2005 sausio 1 d. Ministerijai priklausiusį finansinį turtą.

Ministerijoje nesilaikyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004 m. birželio 15 d. nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių:

- ✓ 79 punkto reikalavimų, nes pakeitus asignavimus išlaidoms pagal ekonominę klasifikaciją atitinkamai nebuvo tikslinama sąmata. Žemės ūkio administravimo ir jo tobulinimo stojant į ES

programos (34.1.) Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) yra reikšmingų gautų asignavimų ir kasinių išlaidų skirtumų;

- ✓ 28 punkto reikalavimų, nes Ministerijos Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje parodyti gauti asignavimai ir padarytos kasinės išlaidos yra 21,6 tūkst. Lt didesni negu faktiška įmokų į biudžetą suma.

Ministerija, sudariusi su AB „Autoūkiu“ 2004 m. balandžio 27 d. maitinimo paslaugų pirkimo sutartį Nr. 176, faktiškai atidavė bendrovei neatlygintinai naudoti 337 kv. m. valgyklos patalpas, valgyklos įrenginius, indus, baldus (ilgalaikio turto pradine verte – 96 173 Lt, likutine verte – 39 480 Lt, trumpalaikio turto – 38 161,74 Lt). Tai neatitinka Valstybės turto ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo nuostatų ir neužtikrina efektyvaus valstybės turto naudojimo.

Ministerijai pavaldžioje įstaigoje Lietuvos valstybiniame žuvivaisos ir žuvininkystės tyrimų centre (toliau – Centras) netinkamai tvarkoma buhalterinė apskaita, todėl auditoriai negalėjo pritaikyti jokių audito procedūrų teisingai nebaigtos statybos apimčiai nustatyti, negavo įrodymų, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse 34 eilutės „Išlaidos iš biudžeto“ 2 315,0 tūkst. Lt išlaidų duomenys yra teisingi.

Centro balanso 14 eilutėje „Pavedimų lėšos“ parodyta 232,5 tūkst. Lt suma, tačiau auditoriai negalėjo pritaikyti jokių audito procedūrų, kad galėtų nustatyti atskirų pavedimų 2005 m. sausio 1 d. likučius. Vien Europos Bendrijos finansinės paramos Centro lašišinių žuvų veisimo komplekso užbaigimui skirtų lėšų 2005-01-01 likutis turi būti 304,6 tūkst. Lt, tai yra 72,1 tūkst. Lt didesnis, negu pavedimų lėšų sąskaitoje esantis pinigų likutis.

AUDITO UŽDUOTIS

Valstybės kontrolės 2004 m. birželio 16 d. pavedimu Nr. 1060-2, vykdant Valstybės kontrolieriaus 2004 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-56 patvirtintą 2004 metų finansinės veiklos ir atskaitomybės valstybinio finansinio audito programą, atlikome Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2004 metų valstybinį finansinį auditą.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija yra biudžetinė įstaiga, kurios steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Įstaigos adresas: Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, kodas 8867519.

Audituojamu laikotarpiu iki 2004-12-14 Žemės ūkio ministerijai vadovavo ministras Jeronimas Kraujelis, o nuo 2004-12-15 – Kazimira Danutė Prunskienė.

Ekonomikos ir finansų departamento Finansų skyriaus vedėjas – Zigmantas Gavinavičius, nuo 2004-09-01 Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja – Jurgita Bagdonaitė.

Šio audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turta, dalis.

Už finansinėje atskaitomybėje pateiktų duomenų teisingumą atsako įstaigos vadovybė. Mūsų ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai. Finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimų nustatyta tvarka.

AUDITO ATLIKIMO TVARKA IR AUDITUOTOS SRITYS

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais.

Mes atlikome Ministerijos ir dviejų pavaldžių įstaigų – Lietuvos valstybinio žuvininkystės tyrimų centro (toliau tekste – Centras) ir Darbo ekonomikos ir mokymo metodikos tarnybos išankstinį tyrimą.

Įvertinome ilgalaikio turto, trumpalaikio turto ir atsargų, pinigų, darbo užmokesčio ir įnašų socialiniam draudimui, gautinų ir mokėtinų sumų, Kaimo rėmimo programos išlaidų ir kitų išlaidų sričių vidaus kontrolę. Nustatėme reikšmingumą ir įvertinome rizikos veiksnius, turinčius įtakos audito patikimumui.

Siekdami sumažinti audito riziką, atlikome savarankiškas audito procedūras Ministerijoje pagal Kaimo rėmimo programos išlaidų, ilgalaikio turto, trumpalaikio turto ir atsargų, pinigų, o Centre – ilgalaikio turto, pinigų ir darbo užmokesčio audito programas.

Pavyzdžius įrodymams gauti atrinkome taikydami profesinės patirties ir atsitiktinės atrankos metodus. Taigi klaidų ir neatitikimų požiūriu įvertintos ne visos sąskaitos ir ūkinės operacijos, o tik tos, kurios buvo atrinktos savarankiškoms audito procedūroms. Todėl yra rizika, kad audito metu galėjo likti nepastebėtų klaidų ir neatitikimų.

AUDITUOJAMOS ĮSTAIGOS FINANSINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. IX-1844 (2004 m. rugpjūčio 23 d. įstatymo Nr. IX-2427 redakcija) Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai 2004 metams patvirtino 1 130 919 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, iš jų 1 121 538 tūkst. Lt išlaidoms ir 9 381 tūkst. Lt sandorių su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu bei finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidoms.

Suvestinėje biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) patvirtinti asignavimai parodyti 1 267 030,4 tūkst. Lt. Įstatymu patvirtintų ir parodytų ataskaitoje asignavimų skirtumas 136 111,4 tūkst. Lt, iš jų: Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 592 „Dėl asignavimų paskirstymo“ papildomai skirti 404,1 tūkst. Lt, iš Vyriausybės rezervo papildomai skirti 170,0 tūkst. Lt ir praėjusių metų Specialiųjų programų nepanaudotos lėšos 135 537,3 tūkst. Lt.

Ministerija 2004 metais vykdė 16 programų. Jų įgyvendinimui pagal suvestinės biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitos duomenis patvirtinti 1 267 030,4 tūkst. Lt asignavimai, gauta 786 372,6 tūkst. Lt asignavimų, padaryta 786 372,6 tūkst. Lt kasinių išlaidų ir 786 286,6 tūkst. Lt faktinių išlaidų. Patvirtintų ir panaudotų asignavimų skirtumas – 480 657,8 tūkst. Lt.

Reikšmingiausios nepanaudotų asignavimų sumos:

69 566 tūkst. Lt Specialiosios Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo dalies programos (60.4.) lėšų – nepradėtas finansavimas,

6 979 tūkst. Lt Specialiosios žuvininkystės orientavimo finansinės priemonės programos (60.6.) lėšų – nepradėtas finansavimas,

277 280 tūkst. Lt Specialiosios Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Garantijų dalies programos (60.5.) lėšų – netiksliai numatytas lėšų poreikis;

57 764,2 tūkst. Lt Specialiosios tiesioginių išmokų programos (35.1.) lėšų – metų eigoje buvo keičiamos tiesioginių išmokų administravimo ir kontrolės sąlygos.

2 197,5 tūkst. Lt Kaimo rėmimo programos lėšų (29.1.) – nebuvo pasiektas planuotas atliekų surinkimo sistemos našumas.

AUDITO REZULTATAI

Kaimo rėmimo programos išlaidos

Ministerija dalį 2004 metų Kaimo rėmimo programos išlaidų suplanavo neteisingai priskirdama jas Subsidijoms iš biudžeto lėšų gamybai (kodas 2.4.1.1.1.3.) ir Kitoms išlaidoms einamiesiems tikslams (kodas 2.8.1.1.1.1.). Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos paaiškinimus:

- ✓ Subsidijos iš biudžeto lėšų gamybai yra einamiesiems tikslams neatlygintinai skiriamos lėšos, kurias valstybės subjektas skiria gamintojams rezidentams, norėdamas paveikti jų gamybos lygį, produktų kainas arba atlyginti už gamybą skatinančius veiksmus. Subsidijos mokamos tik gamintojams.

- ✓ Kitos išlaidos einamiesiems tikslams yra lėšos ne pelno institucijoms, aptarnaujančioms namų ūkius (narystės mokesčiai, savanoriškos aukos ir kita, mokami reguliariai arba kartkartėmis. Tokias pervedamas lėšas turėtų sudaryti ne pelno institucijų, aptarnaujančių namų ūkius, gamybos išlaidos arba lėšos, iš kurių einamieji pervedimai būtų atliekami rezidentinėms arba nerezidentinėms šeimoms socialinės paramos pašalpos forma. Ši kategorija taip pat apima pervedimus natūra: maistą, drabužius, užklotus ir vaistus labdaros organizacijoms, kurios išskirsto šią paramą namų ūkiams); teismų, mokesčių administratoriaus skiriamos baudos ir delspinigiai, licencijų įsigijimo mokesčiai, kompensacijos už asmens sužalojimą arba nuostolius turtui.

Patikrinę pasirinktus pavyzdžius nustatėme, kad Kaimo rėmimo programos lėšos naudojamos ne tiems tikslams, kad išlaidos galėtų būti priskirtos Subsidijoms iš biudžeto lėšų gamybai ir Kitoms išlaidoms einamiesiems tikslams:

1. Iš Europos Sąjungos lėšų administravimo ir kontrolės priemonėms finansuoti priemonės Nacionalinės mokėjimo agentūros (toliau – Agentūra) materialinei bazei stiprinti ir kitoms išlaidoms faktiškai panaudota 12 012,9 tūkst. Lt, iš jų:

- ✓ 7 718,0 tūkst. Lt Agentūrai pervesta kaip Subsidijos iš biudžeto lėšų gamybai (kodas 2.4.1.1.1.3.). Nustatytos subsidijavimo kryptys: Agentūros patalpų Blindžių g. rekonstrukcijos darbai, Agentūros teritorinių padalinių materialinės techninės bazės stiprinimas, kompiuterinių tinklų įrengimas, dauginimo aparatų įsigijimas, konkreitiems darbams atlikti laikinai samdomų Agentūros darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir kitos išlaidos;
- ✓ 4 294,9 tūkst. Lt išlaidas Ministerija parodė kaip Kitas išlaidas einamiesiems tikslams (kodas 2.8.1.1.1.1.), tačiau panaudojo ilgalaikio turto (lengvųjų automobilių, biuro technikos ir instrumentų), kurį perdavė neatlygintinai Agentūrai, ir paslaugų, kurios buvo suteiktos Agentūrai, pirkimui.

2. Iš Kokybės tyrimo sistemos plėtojimo programai įgyvendinti priemonės kaip Subsidijos iš biudžeto lėšų gamybai (kodas 2.4.1.1.1.3) skirta Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai – 1 165,0 tūkst. Lt ilgalaikio turto (laboratorinės įrangos, baldų ir kt.) įsigijimui.

Minėtos biudžetinės įstaigos yra asignavimų valdytojai, kurie 2004 metais vykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. 110 „Dėl 2004 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ patvirtintas programas ir jų įgyvendinimui gavo biudžeto asignavimus, iš jų ir sandoriams su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu.

Taip pat nustatyta, kad šios priemonės lėšos kaip subsidijos skirtos Ministerijai pavaldžių įstaigų materialinės bazės stiprinimui:

Valstybinei augalų apsaugos tarnybai – 181,0 tūkst. Lt;

Valstybinei kiaulių veislininkystės stočiai – 290,0 tūkst. Lt;

Valstybinei mašinų bandymo stočiai – 200,0 tūkst. Lt.

Subsidijoms priskirtos ir lėšos, pervestos VĮ „Pieno tyrimai“ – 1 790,0 tūkst. Lt, SPUAB „Vilniaus žirgynui“ – 90,0 tūkst. Lt. Jos panaudotos įmonių ir bendrovių ilgalaikio turto pirkimui ir patalpų rekonstrukcijai.

3. Iš Paramos žemdirbių švietimui ir konsultavimui, moksliniams tyrimams, žemės ūkio tarptautinėms ir respublikinėms parodoms organizuoti priemonės Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai pervesta 6 645,0 tūkst. Lt, Žemės ūkio rūmams – 1 090,0 tūkst. Lt kaip Subsidijos iš biudžeto lėšų gamybai (kodas 2.4.1.1.1.3.).

Taip planuojant ir skirstant Kaimo rėmimo programos lėšas neužtikrinamas teisingas jų paskirstymas pagal išlaidų rūšis. Informacijos vartotojams pateikti netikslūs duomenys apie Valstybės biudžeto lėšų panaudojimą, nes Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje šios išlaidos parodytos kaip Subsidijos iš biudžeto lėšų gamybai ir Kitos išlaidos einamiesiems tikslams, o faktiškai panaudotos ir turėjo būti parodytos Darbo užmokesčio, Sandorių su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu bei Kitų prekių ir paslaugų išlaidos.

Nustatyta, kad iš Kaimo rėmimo programos kai kurie mokėjimai atlikti nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio nuostatų reikalavimų. Mokėjimai atlikti be teisinio pagrindo, nes lėšos subsidijų gavėjams pervestos nesudarius sutarčių:

- ✓ Su AB Rietavo veterinarine sanitarija sutartis Nr. 158 sudaryta 2004 m. balandžio 14 d., o mokėjimas atliktas 2004 m. kovo 18 d.,
- ✓ Su Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba sutartis Nr. 355 sudaryta 2004 m. birželio 1 d., o mokėjimai atlikti 2004 m. sausio 19 d., vasario 26 d., kovo 1 d., balandžio 5 d. ir gegužės 7 d.,
- ✓ Su Žemės ūkio rūmais sutartis Nr. 454 sudaryta 2004 m. birželio 2 d., o mokėjimai atlikti 2004 m. kovo 9 d. ir balandžio 14 d.

Nustatytos klaidos ir pažeidimai

1. Klaidos Ministerijos suvestinėje atskaitomybės Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanse (forma Nr. 1):

Neteisingai parodyti finansinio turto 37 021,7 tūkst. Lt duomenys apskaitoje ir finansinės atskaitomybės Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. sausio 1 d. balanso 23 eilutėje „Vertybiniai popieriai“. Ministerijos patikėjimo teise valdomo 2005 m. sausio 1 d. finansinio turto vertė buvo 37 761,9 tūkst. Lt, tačiau apskaitoje ir balanse finansinio turto vertė parodyta mažesnė 740,2 tūkst. Lt.

Balanso 29 eilutėje „Tiksliniai atsiskaitymai“ neteisingai parodyta 190,2 tūkst. Lt. Ši suma turėjo būti parodyta 32 eilutėje „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“.

Lietuvos valstybiniame žuviniais ir žuvininkystės tyrimų centre netinkamai tvarkoma buhalterinė apskaita, todėl auditoriai negalėjo pritaikyti jokių audito procedūrų teisingai nebaigtos statybos apimčiai nustatyti, negavo įrodymų, kad 2005 m. sausio 1 d. balanso 34 eilutės „Išlaidos iš biudžeto“ 2 315,0 tūkst. Lt išlaidų duomenys yra teisingi, nes:

- ✓ 2004 sausio 1 d. balanso 26 eilutėje „Išlaidos iš biudžeto“ parodytoje 800,0 tūkst. Lt sumoje yra neteisingai prie faktinių nebaigtos statybos išlaidų priskirta išankstinių apmokėjimų tiekėjams už įrangą 592,5 tūkst. Lt suma.
- ✓ Aplaidžiai atlikta nebaigtos statybos inventorizacija. Inventorizacijos metu nustatyti nebaigtos statybos 2004 m. lapkričio 1 d. 3 702,9 tūkst. Lt likučiai nepagrįsti tikrinimo žiniarašiais. Buhalterinės apskaitos registruose duomenų pagal statybos objektus nėra, nes atliekamų statybos darbų išlaidų analitinė apskaita pagal objektus nevedama.
- ✓ Centras įsigijęs įrangą ir įrenginių, iš viso už 704,3 tūkst. Lt, Asignavimų ir faktinių išlaidų apskaitos knygoje parodė išlaidas pastatams ir statiniams, tačiau įrangą ir įrenginius neteisingai užregistravo ilgalaikio turto sąskaitoje ir metų pabaigoje nebaigtos statybos išlaidas nurašė.

Centro balanso 14 eilutėje „Pavedimų lėšos“ parodyta 232,5 tūkst. Lt suma, tačiau auditoriai negalėjo pritaikyti jokių audito procedūrų, kad galėtų nustatyti atskirų pavedimų 2005 m. sausio 1 d. likučius. Vien Europos Bendrijos finansinės paramos Centro lašišinių žuvų veisimo komplekso užbaigimui skirtų lėšų 2005-01-01 likutis turi būti 304,6 tūkst. Lt, tai yra 72,1 tūkst. Lt didesnis, negu pavedimų lėšų sąskaitoje esantis pinigų likutis.

Dėl Centre daromų neteisingų buhalterinių įrašų, balanso 31 eilutėje „Atsiskaitymai už pavedimų lėšas“ neteisingai parodyta 109,8 tūkst. Lt.

Centre buvo nustatytos sisteminės klaidos skaičiuojant nusidėvėjimą, todėl negavome pakankamai įrodymų ir negalime pasisakyti, kad duomenys apskaitoje ir 2005 m. sausio 1 d. finansinėje atskaitomybėje apie ilgalaikio turto nusidėvėjimą – 10 948 tūkst. Lt ir ilgalaikio turto fondą – 12 582,3 tūkst. Lt yra teisingi.

2. Klaidos ir pažeidimai, turintys įtakos Ministerijos suvestinės atskaitomybės Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitai (forma Nr. 2).

Ministerijoje nesilaikyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004 m. birželio 15 d. nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 79 punkto reikalavimų, pakeitus asignavimus išlaidoms pagal ekonominę klasifikaciją atitinkamai nebuvo tikslinama sąmata.

Žemės ūkio administravimo ir jo tobulinimo stojant į ES programos (34.1.) Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje yra reikšmingų skirtumų ir neatitikimų:

Nustatyti gautų asignavimų ir kasinių išlaidų skirtumai

Išlaidų pavadinimas	Gauti asignavimai, tūkst. Lt	Kasinės išlaidos, tūkst. Lt	Skirtumai, tūkst. Lt
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	10 904,8	11 039,8	+135,0
Transporto išlaikymas	609,9	565,7	-43,8
Šildymas	108,0	64,6	-43,4
Elektros energija	160,0	88,1	-71,9
Ryšių paslaugos	529,0	357,7	-157,7
Komandiruotės	663,0	639,4	-23,6
Kitos prekės	275,0	286,4	+11,4
Vandentiekis ir kanalizacija	60,0	28,9	-31,1
Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	100,0	80,5	-19,5
Kvalifikacijos kėlimas	155,0	158,3	+3,3
Kitos paslaugos	721,3	964,1	+242,8

Pažymėtina, kad minėtos programos kasinės išlaidos didesnės negu gauti asignavimai:

- Kitos paslaugos – 242,8 tūkst. Lt,
- Darbo užmokestis – 135,0 tūkst. Lt,
- Kitos prekės – 11,4 tūkst. Lt.

Be to, nustatyta, kad kasinės išlaidos, parodytos eilutėje „Kitos paslaugos“ yra 274,1 tūkst. Lt didesnės negu patvirtinti asignavimai.

Neatitikimai dėl ilgalaikio turto įsigijimo

Ministerija, įsigydama ilgalaikį turtą 88 744,66 Lt, mokėjimus atliko ne iš asignavimų skirtų Sandoriams su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu, o iš kitiems tikslams skirtų asignavimų:

- iš asignavimų, skirtų „Transporto išlaikymui“, (kodas 2.2.1.1.1.06.) AB „Autoūkis“ sumokėjo 2004-09-14 už įsigytus automobilius 49 155,84 Lt, 2004-02-02 už vieno automobilio garantinę įmoką 11 750 Lt ir UAB „Martonas“ – 2004-11-17 už įsigytą automagnetolą 951,00 Lt;
- iš asignavimų, skirtų „Kitoms prekėms“ (kodas 2.2.1.1.1.10.) 2004-12-30 sumokėta dalis sąskaitos už įsigytus kompiuterius iš UAB „Blue Bridge“, 26 887,82 Lt.

Ministerija už įsigytą automobilį 2004-12-27 apmokėjo UAB „Veho“ 69 900 Lt ir neteisingai nurodė ekonominės klasifikacijos kodą 3.1.1.3.1.2. – „Kitos mašinos ir įrenginiai“, reikėjo nurodyti kodą 3.1.1.3.1.1. – „Transporto priemonės“.

Ministerija registruodama faktines išlaidas neparodė 156,8 tūkst. Lt išlaidų „Transporto priemonėms“ (kodas 3.1.1.3.1.1), dėl to neteisingai padidino faktines išlaidas „Kitoms mašinoms ir įrenginiams“ (kodas 3.1.1.3.1.2.).

Kiti neatitikimai

Ministerija, sudarydama Žemės ūkio administravimo ir jo tobulinimo stojant į ES programos (34.1.) sąmatą, nesilaikė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos ir neplanavo „Spaudinių išlaidų“ (kodas 2.2.1.1.1.8.). Pagal patikrintus pavyzdžius nustatėme, kad Ministerija 2004 metais neteisingai priskyrė „Kitoms paslaugoms“ (kodas 2.2.1.1.1.30.) spaudinių 56 693 Lt faktines išlaidas ir 56 988 Lt kasines išlaidas. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje neparodė „Spaudinių išlaidų“.

Nustatyti apskaitos registru ir Formos Nr. 2 kasinių ir faktinių išlaidų duomenų neatitikimai. Ryšių paslaugų kasinės išlaidos parodytos 100 tūkst. Lt, o faktinės išlaidos 40,6 tūkst. Lt didesnės, negu užregistruota apskaitos registruose.

Ministerija neregistravo gautinų sumų už komunalines ir kitas paslaugas, kurias privalėjo registruoti pagal 2004 m. balandžio 27 d. sutartį Nr. 176 su AB „Autoūkiu“. Gruodžio mėnesį, atlikus 16 856 Lt užskaitą su „Autoūkiu“, formoje Nr. 2 neteisingai parodė padidintas Elektros energijos, Šildymo, Ryšių, Vandentiekio ir kanalizacijos kasines išlaidas ir sumažintas Kitų paslaugų išlaidas.

Ministerija registruodama faktines išlaidas neparodė 12,0 tūkst. Lt išlaidų „Patentams, licencijoms“ (kodas 3.1.2.1.1.3.), dėl to neteisingai padidino faktines išlaidas „Kitoms mašinoms ir įrenginiams“ (kodas 3.1.1.3.1.2.).

Nustatytos klaidos registruojant apskaitoje Žemės ūkio administravimo ir jo tobulinimo stojant į ES programos (34.1.) išlaidas, yra padarytos Buhalterinės apskaitos skyriaus Vidaus apskaitos poskyrio, už kurio darbą atsakinga poskyrio vedėja.

3. Kitos klaidos ir pastebėjimai

Ministerija sudariusi su AB „Autoūkiu“ 2004 m. balandžio 27 d. maitinimo paslaugų pirkimo sutartį Nr. 176, faktiškai atidavė bendrovei neatlygintinai naudoti 337 kv. m. valgyklos patalpas, valgyklos įrengimus, indus, baldus (ilgalaikio turto pradine verte – 96 173 Lt, likutine verte – 39 480 Lt, trumpalaikio turto 38 161,74 Lt). Tai neatitinka Valstybės turto ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo nuostatų ir neužtikrina efektyvaus valstybės turto naudojimo.

Nesilaikyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004 m. birželio 15 d. nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 28 punkto reikalavimų, kad asignavimų valdytojai neturi teisės naudoti specialiajai programai tos lėšų sumos, kuri nebuvo įmokėta į biudžetą. Ministerijos Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmoku į biudžetą 2005 m. sausio 1 d. ataskaitoje parodyti gauti asignavimai bei padarytos kasinės išlaidos yra 21,6 tūkst. Lt didesni negu faktiška įmoku į biudžetą suma.

Perkant prekes reprezentacijai nebuvo taikytas nė vienas Viešųjų pirkimų įstatymo 65 straipsnyje numatytų pirkimų būdų.

REKOMENDACIJOS

1. Planuoti ir skirstyti Kaimo rėmimo programos lėšas taip, kad būtų užtikrintas teisingas ir efektyvus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų žemės ūkiui, kaimo ir žuvininkystės plėtrai naudojimas.

2. Ministerijoje atlikti koreguojančius buhalterinius įrašus ir ištaisyti finansinės atskaitomybės Išlaidų sąmatų vykdymo balanso 23 eilutėje „Vertybiniai popieriai“ padarytą klaidą.

3. Kadangi pagal Biudžetinių įstaigų 8 straipsnio nuostatas asignavimų valdytojas turi garantuoti pavaldžių įstaigų bei savo finansinių ir statistinių ataskaitų teisingumą siūlome:

- Nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų pavaldžios įstaigos – Lietuvos valstybinio žuvininkystės ir žuvininkystės tyrimų centro – programų vykdymui paskirtų lėšų panaudojimą pagal teisės aktų reikalavimus.
- Apsvarstyti pavaldžios įstaigos (Centro) veiksmus dėl biudžeto ir pavedimų lėšų naudojimo ne pagal nustatytą tvarką.

4. Pakeisti 2004 m. balandžio 27 d. sutarties Nr. 176 sąlygas, užtikrinant valstybei priklausančio turto perdavimą AB „Autoūkis“ pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas.

5. Siekiant pagerinti Buhalterinės apskaitos skyriaus Vidaus apskaitos poskyrio darbo kokybę, siūlome kompiuterizuoti visas buhalterinės apskaitos sritis.

6. Įvertinus tai, kad Buhalterinės apskaitos skyriaus Vidaus apskaitos poskyrio vedėja ne visada tinkamai taiko biudžetinių įstaigų apskaitą reglamentuojančius teisės aktus, siūlome sudaryti jai galimybes kelti kvalifikaciją.

8. Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, užtikrinančias:

- Viešųjų pirkimų įstatymo vykdymą įsigyjant reprezentacinių prekių;

- savalaikį išlaidų tikslinimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (2004 m. birželio 15 d. nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintomis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis.

Finansinio audito 6 - ojo departamento
direktorė

Audronė Davidavičienė

Finansinio audito 6 - ojo departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Gražina Blaškevičienė

Susipažinau:

Žemės ūkio ministrė

Kazimira Danutė Prunskienė

Žemės ūkio ministerijos valstybės sekretorius

Vidmantas Kanopa

Finansų ir ekonomikos departamento
finansų skyriaus vedėjas

Zigmantas Gavinavičius

Buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja

Jurgita Bagdonaitė